

arch. Hlasivec odkázán, aby proti dědicům nastoupil žalobou na neplatnost testamentu. Theorie i praxe toto právo výslovně přiznává, odpíraje je toliko legatářům, nikoliv však dědicům.

Názor soudu I. stolice, že předmětem žaloby určovací nemohou býti t. zv. skutečnosti právoformné, jest ovšem správný, pokud běží o žalobu zjišťovací v užším smyslu, nikoliv však pokud jde o žalobu podanou. Jest tedy posouzení věci, tak jak soudem I. stolice bylo provedeno, právně mylným.

Pokud jde o mamitanou kusost řízení, jest evidentní z té skutečnosti, že soud nezabývaj se tvrzením sporných stran neprobral materii vůbec, čímž řízení stalo se nenapravitelně kusým.

V reční zemský soud za předsednictví dra Kaspera odvolání JUDra Mellana vyhověl, rozsudek I. soudu zrušil a témuž soudu uložil, aby ve sporu dále jednal, nové rozhodnutí vydal a při tom k útratám řízení odvolacího vzal zřetel. Toto zajímavé rozhodnutí odůvodnil pak soud v podstatě takto:

Žaloba po rozumu § 46. nesporného patentu není, jak soud I. stolice mylně se domníval a jak odvolatel správnými důvody vyvrací, žalobou určovací, neboť se žalobce nedomáhá žádného určení, že tu jest neb není nějaký právní poměr neb právo, nýbrž žaluje přímo na plnění, t. j., že poslední pořizení, na jehož základě se žalovaní k pozůstalosti přihlásili, jest neplatné a bezúčinné a že platné jest dřívější poslední pořizení.

Soud I. instance byl patrně ke svému názoru sveden slovy v žalobě uvedenými, v nichž žádá se, aby se zjistilo, že testament jest ne-

převázejí se přes řeku zabodl svým hákem do jakéhosi předmětu, jež pak stěží z vody vytáhl. Byl to velký balík rohožkou obložený, v kterém nalezli mrtvolu.

Za přítomnosti soudních úředníků bylo zjištěno, že nešťastník neutonul, nýbrž nejprve byl zardoušen a pak do vody vhozen. Na spodkách, jež vrahové mrtvole nechali, bylo vyšito jméno. Zavražděný nebyl nikdo jiný než baron Max R.

Zarmoucený otec dal mrtvolu odvéztí na rodinný statek, kde pak s velikou slavností za velkého účastenství celého okolí byla do rodinné hrobky uložena.

Soud počal nyní pátrati po zločincích s velikou rázností, tím více, když skoro touze dobou a skoro na témž místě vytažena byla z vody jiná mrtvola, taktéž v rohožku zašitá. Avšak nepodařilo se ani vypátrati stopu po pachatelích, ač dle všeho nemohli od místa být daleko. Soud dal mnoho podezřelých osob zatknutí, ale vždy se zjistilo, že byly nevinny. Tak byli zatčeni i dva plavci, o nichž se vyšetřilo, že se studentem u mlýnů mluvili a na směr jeho cesty se tázali. Tito však zapřísahali se, že jsou nevinni a že pouze mladíka varovali, aby se neodvažoval v tak pozdní době a za nejistého počasí sám na cestu se vypravit, že by mohl padnouti do rukou všeliké sběři, která by s ním medlala mnoho okolků.

Jen z důvodů možného proň nebezpečí šli pryč kousek cesty za ním, až jim zmizel s očí. Skutečně viděli je opět jiní lidé, když se pak

platný. Toto slovo má tu však význam uznání a slovo „zjišťuje se“ používá sám Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí ze dne 17. června 1921, č. Rv II 85/21, Věst. č. 113, jehož se dr. Mellan právem dovolává a v němž také jest uvedeno, že dle § 125 nesp. pat. lze toliko dědice, jejichž dědické přihlášky si odporují, poukázat ke zjištění jejich dědických práv na pořad práva. Nebylo proto důvodů, aby žaloba soudem byla pokládána za určovací a pak jako o takové bylo o ni rozhodnuto. Taktéž druhý důvod odvoláním uplatňovaný, totiž kusost řízení, jest odůvodněna a správná, neboť soud, zamítnuv žalobu bez projednání, zavínil naprostou kusost celého řízení.

Na základě tohoto rozhodnutí jest nucen soud I. stolice žalobu projednatí a o ní rozhodnouti.

Bude tedy spor o dědictví Hlasivcovo předmětem zajímavého soudního projednávání, při čemž, jak ze žaloby se podává, vyjde najevo celá řada nových okolností, ve sporu trestním dosud neuplatňovaných.

Arch. Zdeňka Hlasivce, jak známo, zastupuje dr. Mellan, dědice dr. Kynych.

Sensační vražedný útok na šoféra

(Divisní soud v Praze.)

Naši čtenáři jistě se pamatují na obšírný náš referát ve 45. čísle loňského ročníku „Soudní Síně“, týkající se přelíčení s Josefem Rajnochem, obžalovaným kromě menších přečinů vojenských také ze zločinného pokusu loupežné vraždy. V onom čísle přinesli jsme také podobiznu pachatelovu.

ubírali opačným směrem. Praví vrahové nebyli vypátráni.

Z dosavadního vyšetřování nicméně přece vyšlo najevo, že nešťastník byl nikoliv na veřejné silnici, nýbrž kdesi na noclehu zavražděn. Tomu nasvědčovala okolnost, že byla mrtvola v rohožku zašita. Vražda byla spáchána s úmyslem oloupení, neboť mrtvola byla zbavena všeho až na spodky; oblek ostatní byl pak nalezen dále od místa, kde byla mrtvola; v šatu nalezen sice měšec, ale bez peněz, i zlaté hodinky, které měl zavražděný, zmizely. Vrahové počínali si s velikou obezřetností, neboť i šatstvo bylo pečlivě sbaleno a provazem svázáno. Tím ale zmizely všechny stopy a dle všeho nebylo pro tu dobu naděje, že by pachatelé mohli býti vypátráni.

V.

Zatím uplynulo několik let.

Vesnická hospoda, v níž byly zločiny spáchány, zmenáhla nabyla pěknějšího zevnějšku. Hospodský byl stavení valně rozšířil a tu i tam opravil. Opravy tyto však byly potřebné, neboť na silnici, která vedla vesnici, následkem nového zřízení nastal čilý ruch a kréma tato byla posud jediná v celé vsi. Často tedy přenocovali v ní cestující obchodníci. Hospodští, nejsouce pro odporný zevnějšek svůj ve vsi příliš oblíbeni, hleděli si více cizích hostů a na onoho obchodníka a jiné minulé věci již více nemysleli. Soudní vyšetřování je arcíř nemálo

Událost, pro niž zejména Rajnoch byl žalován, měla se v krátkosti takto:

V neděli 6. června 1920 dopoledne najal si na Poříčí v Praze neznámý vojín v stejnokroji rotmistra autodrožku a požádal šoféra Otomana Lichtblaua, aby ho dovezl do jedné vsi u Č. Brodu. Když přijeli do lesa za Český Brod, udeřil vojín šoféra zezadu sekerkou do hlavy a chtěl ho dalšími ranami omráčiti. Šofér zastavil vůz a vyskočil na silnici. Mezi ním a vojínem rozpoutal se zápas, při kterém chtěl voják šoféra shodit se straně do hlubiny. Šofér, jenž byl silnější, vyrval však vojákovi sekerku, načež voják uprchl. Zraněný šofér odjel do Českého Brodu, kde se mu dostalo lékařského ošetření. Po uprchlém vojínovi zahájeno bylo pátrání. Podle listin, jež zanechal v balíčku v autu, se zjistilo, že je to Josef Rajnoch, který sloužil jako rotmistr v autokoleně v Bratislavě a tehdy byl na dovolené v Praze. Byl v Bratislavě zatčen, ale z vězení uprchl a teprve po 4 letech opět dopaden. Skrýval se po dlouhou tuto dobu pod tvářností svého bratra Ferdinanda, jehož dokumenty si falešným předstíráním opatřil.

Při prvním líčení přiznal se Rajnoch jen k tomuto podvodnému činu, který byl nalezenými u něho listinami stejně prokázán. V ostatních bodech houževnatě zapíral a tvrdil, že s útočníkem na šoféra Lichtblaua rozhodně není totožný. Listiny, jež v automobilu Lichtblauově byly nalezeny, uznal jako svůj majetek, ale tvrdil, že mu byly odcizeny. Šofér Lichtblau však pod přísahou stvrdil, že útočníkem na něho byl právě Rajnoch, poznává ho zcela určitě a vylučuje každou myšlenku. Poznávají jej i jiní šoféři, jako svědci vo-

z nepokojilo, ale když bylo skončeno, opět se upokojili. Tak žili v úplné bezpečnosti a bezstarostnosti, až byli náhle z ní vyrušeni.

Byl krásný letní den. Hospodský pohodlně dýmaje z luky stál na prahu u vchodu krěmy, když tu před hospodou zastaví vkusný kočár, s něhož seskočil hezký mladý muž vznešeného zevnějšku.

Hospodský, sňav pokorně čepičku, odpovídal zdvořile na otázky cestujícího, jenž se poptával po jakémsi statkáři, který se byl nedávno ve vsi usadil. Hospodský ochotně poslal k němu svého pacholka, aby se poptal, kdy by mohl přichozí s ním mluvit. Pacholek vrátil se se zprávou, že si pán někam vyjel a teprve k večeru že se navrátí.

„Dejte mi zatím pokoj!“ poroučel cizinec. „Chci si něco uspořádati.“

„K službám,“ pravil hospodský. „musíme **jej však** poněkud upravit, neboť nejsme na takové vzácné hosty zařízení.“

„Dobrá, projdu se zatím po vsi,“ pravil cizinec a aniž by vstoupil do krěmy, kráčel přímo do vesnice.

Ve vsi šel okolo fary, před níž byla malá zahrádka, ve které byl právě farář zaměstnán. Cizinec vřídne pozdravil, farář tím přivětivěji poděkoval a tak rozpřel se mezi oběma hovor, který však byl brzy přerušen, jelikož byl farář kamsi odvolán. Cizinec šel dále, ale brzy nato vrátil se do hospody.

Zde zamýšlel, než pokojík proň připraví, pobavit se na chvíli s domácími. Vešel tedy

lani, které dne 5. června 1920, tedy den před útokem na Lichtblaua, sváděl, aby s ním jel za Prahu, že jim tam prodá nějaké pneumatiky, o něž tehdy byla nouze, a doporučoval jim, aby si vzali s sebou peníze.

Přes tyto důkazy trval Rajnoch houževnatě na tom, že útočníkem není, a nabízel mimo jiné důkazy také alibi svědeckým výsledkem jistého Grosse, tenkrát četaře, s nímž prý den před útokem, 5. června večer, odjížděl z Prahy do Olomouce.

Soud tyto návrhy připustil a líčení tehdy odročil.

Bylo v něm pokračováno v pondělí 25. ledna. Při tomto líčení se Rajnoch částečně doznal. Přiznává, že se smluvil začátkem června 1920 s nějakým četařem Aloisem, jehož přijetí zapomněl, které však začínalo písmenem S, že oloupí nějaké šoféry o peníze. Obstaral také k tomu cíli krátkou sekyrku, která snad prý je totožnou s onou sekyrkou, již byl udeřen Lichtblau. Také společně s tímto četařem navštívili na stanovištích některé šoféry, nabízejíce jim pneumatiky, které prý mají někde u Benešova, žádný ze šoférů však nechtěl s věcí nic mít. Rajnoch pak sám vyzval majitele autodrožky Spinu, aby s ním jel do Tuklat pro gumy, které je ochoten mu prodat. Do Tuklat také dojezdil, ale Rajnoch po cestě prý si celou věc rozmyslil a seznal, že by to bylo bidáctví, kdyžby si chtěl takovou loupeží pomoci k penězům, a proto když se vrátil do Prahy, řekl onomu četaři, že se k takovým činům nepropůjčí a raději hned večer 5. června z Prahy odjel ke svým rodičům blíže Olomouce. Četaře před odjezdem ještě prý zrážel od zamýšlených činů, ale dnes

dovnitř. Leč brzy shledal, že hospodský není příliš hovorný, ba nevrle odpovědi a potměšilý obličej a jizlivý zrak jeho nemile se hosta dotýkaly. I hostinská nebyla příjemného zevnějšku a na otázky jí kladené nerada odpovídala. Následkem toho hovor ustal. Aby se zbavil této nepříjemné společnosti, umínil si přichozí, že se raději odebere do svého připraveného pokojíka. Vyžádal si však papír a inkoust, aby mohl napsati dopis statkáři, který by zde zanechal, kdyžby se včas domů nevrátil.

Hospodská zavedla cizince do připraveného proň pokoje a sehnala i potřebné věci ku psaní, načež, změřivši ještě nejistým zrakem cizího hosta, se vzdálila. Host přisedl ihned ke stolu a chtěl se dát do psaní. K nemalé mrzutosti shledal však psací máčini v takovém stavu, že nebylo je možno upotřebiti. Jelikož však dříve viděl, že hospodská věci ku psaní z příhrádky stolu vyndala, chtěl se podívatí, nenašel-li by něco lepšího. Otevřel stolek, hrabal mezi věcmi, ale nenašel, čeho potřeboval. Již chtěl zavřítí stolek, když tu náhle zrak jeho utkvěl na malém papírku, na kterém bylo něco psáno, co upoutalo jeho pozornost. Vyňav papír, bedlivě jej prohlížel. Písmo mu bylo jaksi známé, ač nemohl si vzpomenouti, kde je již viděl. Četl opět a opět — leknutím celý ztrnul. Na papírku, ve stole nalezeném, byl napsán titulok veselohry, kterou Max posledního večera v kruhu svých přátel předčítal. Cizinec pak byl Maxův přítel Edvard S.

(Dokončení.)

je prý přesvědčen, že četař jeho rady medbal a útok na Lichtblaua druhý den spáchal, a aby zakryl stopu po sobě, zanechal v automobilu balíček papírů, které Rajnochovi odňal a použil sekýrky, kterou mu Rajnoch zapůjčil. Adresu onoho četaře ovšem nezná, ani nic bližšího o něm, a tak soud zařadil onoho četaře mezi ty „neznámé“, které soud velmi dobře zná, a přikročil k výsledku svědka Antonina Grosse, 28letého bankovního zřízence z Mor. Budějovic. Jel sice někdy začátkem června 1920 večerním vlakem ve své uniformě četaře do Brna, kam byl přemístěn, ale nepamatuje se, že by byl v kupé jel s nějakým mužem v uniformě šikovatele téhož vojenského útvaru, k němuž patřil sám, a byl by rozhodně si takového muže všimnul, kdyby byl vedle nebo blízko něho seděl, jak Rajnoch tvrdí. Rajnocha naopak nezná a nepamatuje se ani na něho, ani na jeho jméno. Je však možno, že Rajnoch znal jeho z doby několika dnů, kdy Rajnoch přespával v baráciích na Pohořelci, kde on sám, Gross, byl po celý rok a často tam míval služby.

Když byli znovu slyšeni majitelé autodrožek Lichtblau a Spina, kteří opětně potvrdili pod přísahou, že veškerý omyl v osobě pachatele je vyloučen, že jej určitě poznávají nejen dle obličeje, ale i dle jeho nářečí, bylo průvodní řízení skončeno. Případ byl jasný a tak obhájce obžalovaného, dr. Konrád, měl práci přetěžkou. Učinil však, co mohl, a pokusil se zejména na řadu okolností polehčujících, k nimž soud také náležitě přihlédl, odsoudiv po delší poradě obžalovaného Josefa Rajnocha, zbaviv jej ovšem veškeré vojenské hodnosti, do těžkého žaláře na šest roků s jedním postem a tvrdým lůžkem měsíčně a s temnou komůrkou o každém výročí činu...

Soudu předsedal podplukovník just. služby Vlad. Dokooupil, žalobu zastupoval podpluk. just. sl. Jarosl. Vošický, obžalovaného hájil ex offio advokát dr. Otto Konrád.

*

V posledním svém referátu v čísle 45. naznačili jsme, že vrch. polic. inspektor Bubník, vyslechnutý tehdy také jako svědek, měl Rajnocha také v podezření ze zločinu vraždy šoféra Nasslera, a vzal mu proto také totisky prstů. Ke konci roku 1921, tedy v době, kdy Rajnoch již byl po útěku z vojenského vězení na svobodě, spáchána byla totiž na silnici u Zbraslavi vražda šoféra Nasslera skoro za týchž okolností, jako útok na šoféra Lichtblaua. Pachatelé musili být tehdy alespoň dva. Zastřelili zezadu šoféra ranou z revolveru, odnesli jeho mrtvolu do lesíka, přikryli ji větvemi a s automobilem odjeli. Neželi však daleko. Za tmy narazili na patník, stroj se pochroumal a pachatelé pak zmizeli beze stopy. Dodnes nejsou vypátráni. Na krvi potřísněném automobilu nalezeny byly však stopy prstů některého z útočníků. Ty byly tehdy sejmuty, leč v albu otisků prstů všech známých zločinců nebyly nalezeny otisky shodné. Ale ani otisky prstů Rajnochových, při přelíčení 30. listopadu 1925 zhotovené, nebyly totožnými s prsty, jichž stopy byly na automobilu nalezeny. Není však vyloučeno, že

Rajnoch měl i v tomto zločinu prsty, neboť útočníci musili být tehdy nejméně dva, a dnes, když Rajnoch začal mluvit o společenství s nějakým četařem, máme za to, že pátráním v tomto směru mohlo by snad vyniknouti do tragicky tajemného osudu Nasslerova trošku světla.

—ff—

Zajímavý nájemní spor.

(Krajský soud v Mor. Ostravě.)

Manželé Aufrichtovi vlastní na Masarykově náměstí v Mor. Ostravě dům; kromě toho mají obchod v předměstské obci Vítkovicích. V jejich domě na Masarykově náměstí jsou sice také obchodní místnosti s krámem, ty však řadu let má najaty firma Bratři Schönové.

Poněvadž pan Aufricht je starší pán, je muž čtyřnásobné denní dojízdky z Masarykova náměstí v Mor. Ostravě do jeho obchodu ve Vítkovicích nesloužily zdraví, rozhodl se, dáti firmě Bratři Schönové výpověď a do její obchodních místností přesídliti se svým závodem. Avšak s výpovědí to nešlo tak snadno. Bratři Schönové výpovědi nepřijali, odvolávajíce se na zákon o ochraně nájemníků, takže Aufricht byl nucen podati na ně výpovědní žalobu.

Při líčení u okresního soudu v Mor. Ostravě vykázal se Aufricht vysvědčením soudních znaleců lékařství, že jeho zdraví je otřeseno a že stále dojízdky do jeho vzdáleného obchodu ve Vítkovicích nepříznivě působí na jeho zdravotní stav, zejména na srdce. Přes to však soudce výpověď danou firmě Bratři Schönové nepotvrdil, a sice z toho důvodu, že nevzal za prokázano, že by majitel domu utrpěl větší škodu, když smlouva nájemní zůstane v platnosti, než nájemník, jak to předpokládá zákon o ochraně nájemníků ze dne 26. března 1925. Také vyslovil soud názor, že Aufricht, je-li churav, může vedením svého obchodu ve Vítkovicích pověřiti svoji manželku.

Z tohoto rozsudku odvolal se majitel domu Aufricht k vyšší instanci, a tak se věc zabýval znovu krajský soud v Mor. Ostravě, který po provedeném líčení odvolání vyhověl, náleze první instance zrušil, výpověď potvrdil a nařídil, aby firma Bratři Schönové místnosti v domě Aufrichtově najaté do 30. června 1926 vyklidila. Jako důvody tohoto rozhodnutí uvedl odvolací soud, že újma na zdraví je vážnější a větší než nějaká škoda materiální, že Aufricht není povinen obchod svůj svěřiti vedení své manželky nebo jiné osobě třetí, nýbrž že má právo sám svůj obchod provozovati a na něj dohlížeti. Kromě toho je firma Bratři Schönové hospodářsky daleko silnější, než majitel domu a obchodník Aufricht, a újma, která se jí snad stane, nebude jí tak tížiti, jako by tížilo Aufrichta, kdyby jeho žalobě a povolení výpovědi nebylo dáno místa.

—rk—

V bytové krizi.

Zemský trestní soud v Brně.)

Manželé K. v Jundrově, rodina dělnická, vlastní domek, v němž od prosince 1924 bydlila Marie Kozáková se svými dvěma dcerami.